

Maukka ja Väykkä toimittajina

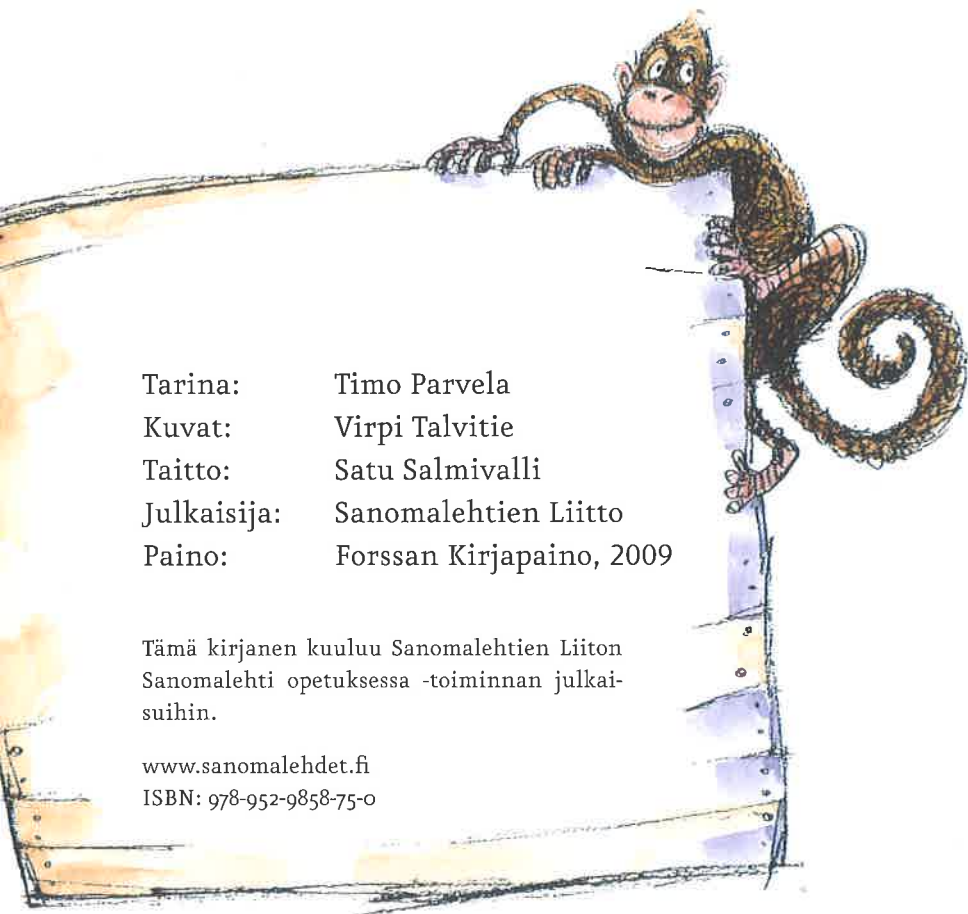

Maukka ja Väykkä toimittajina

Tarina: Timo Parvela
Kuvat: Virpi Talvitie
Taitto: Satu Salmivalli
Julkaisija: Sanomalehtien Liitto
Paino: Forssan Kirjapaino, 2009

Tämä kirjanen kuuluu Sanomalehtien Liiton Sanomalehti opetuksessa -toiminnan julkaisuihin.

www.sanomalehdet.fi
ISBN: 978-952-9858-75-0

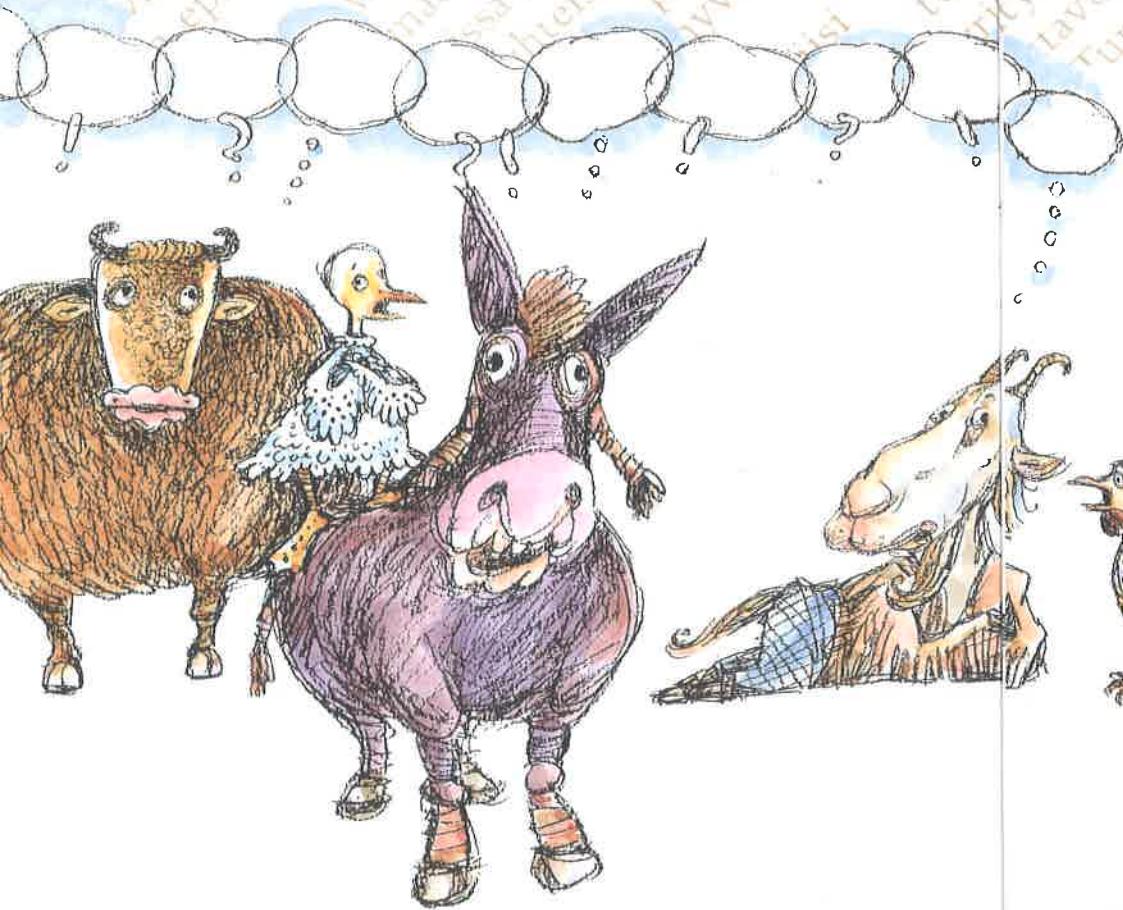

Maukka ja Väykkä toimittajina

1 Maukka oli kissa ja Väykkä oli koira. Ne asuivat taivaansinissä talossa mäen laella. Mäen juurella oli kylä, jossa asuivat Lehmä Muukkosen, Humma Ihalainen, Kana von Gott ja muut ystävät.

- Kuulitko jo Muukkosen onnettomuudesta? Maukka kysyi Väykältä, joka hörppi aamukahviaan.
- Toivottavasti ei käynyt pahasti, Väykkä huolestui.
- Kävi. Ranskalaiselle varsinkin ja Lammas Bääkkönenkin kuulemma loukkaantui vakavasti, Maukka tiesi.
- Ranskalaiselle? Eihän meidän kylässämme edes ole ketään ranskalaista? Väykkä ihmetteli.
- Eilen kuitenkin oli.
- Oletko sinä aivan varma, että tuo on totta?
- Tietysti olen. Kana von Gott itse kertoi sen minulle. Hän

Maukka ja Väykkä toimittajina

lisesti johonkin. Että kylässä olisi ilmestynyt... Väykän silmät laajenivat, sen korvat heilahtivat pystyyn ja häntä jännittyi kaarelle.

- Mikä sinulle tuli? Maukka säikähti.
- Sanomalehti! huokasi Väykkä.
- Tuliko? Missä? ihmetteli Maukka.
- Tässä. Nyt! sanoi Väykkä.

oli paikalla, kun Vuohi Mäk Käkätin kuuli sen Aasi Oinkvis-tilta, joka puolestaan oli saanut tiedon suoraan Anka Kvakströmiltä.

- Ja Kvakström oli itse nähnyt onnettomuuden? Väykkä varmisti.

- Ehkä, Maukka epäröi. – Tai sitten Härkä Möö kertoi siitä hänelle, mutta joka tapauksessa kaikki on totta ja kamalaa.

Väykkä huokasi syvään. Tällaisina hetkinä hän toivoi, että olisi voinut varmistaa Maukan kertomuksen jostain. Että tapahtumat olisi kirjattu kiihköttömästi ja järjestelmäl-

Maukka ja Väykkä toimittajina

2

Väykkä ei aikaillut. Se perusti sanomalehden ennen kuin oli juonut aamukahvinsa loppuun.

- Ja minusta tulee lehden päätoimittaja. Minä vastaan lehden sisällöstä ja päätän mitä julkaistaan, mitä ei, sanoi Väykkä.

- Entäs minä? Mitä minä päätän? Mistä minä vastaan? Mikä minusta tulee? hätäntyi Maukka.

- Sinusta tulee toimittaja. Hän on lehden tärkein työntekijä.

- Aaa. Niin tietysti, Maukka kehräsi tyytyväisenä. – Mutta lehti tarvitsee paljon muitakin tekijöitä. Kuka on valokuvaaja?

- Sinä, sanoi Väykkä.

- Entä toimitussihteeri, myyntineuvottelija, markkinointipäällikkö, graafikko, uutispäällikkö, kulttuuritoimittaja ja puhelinvaihteenhoitaja?

- Sinä.

- Lehdenjakaja? Maukka kysyi varovasti.

- Sinä.

Maukka tuumi hetken, mutta nyökkäsi sitten.

- Minä lähetän sinut nyt ensimmäiselle juttumatkalle. Otat selvää siitä onnettomuudesta. Mitä? Missä? Milloin? Siinä ovat toimittajan kolme tärkeintä kysymystä, Väykkä opasti.

Maukka ja Väykkä toimittajina

- Mitä sinä sitten teet? Maukka halusi tietää.
- Minä kirjoitan pääkirjoituksen.
- Missä?
- Täällä.
- Milloin?
- Kohta, kun olen juonut tämän kahvini loppuun.

Maukka ja Väykkä toimittajina

3

Maukka otti mukaansa lehtiön, kynän ja kameran. Se tunsii itsensä hyvin tärkeäksi astellessaan alas kylään johtavaa tietä. Aivan kuin koko maailma olisi levinnyt sen eteen uudessa valossa.

Mitä? Tähtireportteri Maukka juttumatkalla. Hyvä.

Missä? Kylään johtavalla tiellä. Mutta mikä oli tien nimi? Sitä Maukka ei tiennyt. Se oli aina ollut vain kylään johtava tie.

Milloin? Aamukahvin jälkeen, aika paljon ennen lounasta. Mutta paljonko kello oli? Maukalla ei ollut kelloa. Se yritti päätellä aikaa auringosta, mutta ei saanut selville muuta kuin sen, että päivästä tulisi luultavasti aurinkoinen.

- 8 -

Maukka ja Väykkä toimittajina

4

Kylässä kaikki näytti tavalliselta. Oinkvist raahasi kärryillä heiniä, Kvakström kaakatti lapsilleen ohjeita ja Kana von Gott juoksi ympäri pihaa kuin päätön kana. Mikään ei viittanut siihen, että oli juuri tapahtunut hirvittävä onnettomuus, jossa olivat olleet mukana Muukkosen, Bääkkösen ja ranskalainen.

Ketään uhreista ei näkynyt, Maukka yritti kurkistella Muukkosen aidan raosta ja Lampaan postiluukusta. Piha oli tyhjä. Bääkkösen asunnossa oli hiljaista.

Missä oli lehmä? Missä piileskeli lammas? Kuka oli salaperäinen ranskalainen? Maukan piti etsiä ja paljastaa totuus.

- 9 -

Maukka ja Väykkä toimittajina

5

Härkä Möö kynti peltoa. Maukka päätti tarttua härkää sarvista.

- Irti minun sarvistani! Möö komensi. – Minä en näe kyn-tää suoraa vakoa, jos sinä roikut siinä. Kylvö on jo muuten-kin myöhässä.

Mutta sitkeä reportteri Maukka ei luovuttanut niin vähällä. Se oli päättänyt kiskoa totuuden esiin vaikka hohtimilla.

- Mitä sinä aiot noilla hohtimilla? härkä Möö kysyi epä-luuloisesti.

- Mitä tapahtui Muukkoselle? Maukka tivasi.

- Häh? mölähti härkä.

- Missä on ranskalainen? kissa-reportteri kysyi.

- Onko tämä joku tietokilpailu? Voittaako tästä palkin-non? kysyi puolestaan härkä.

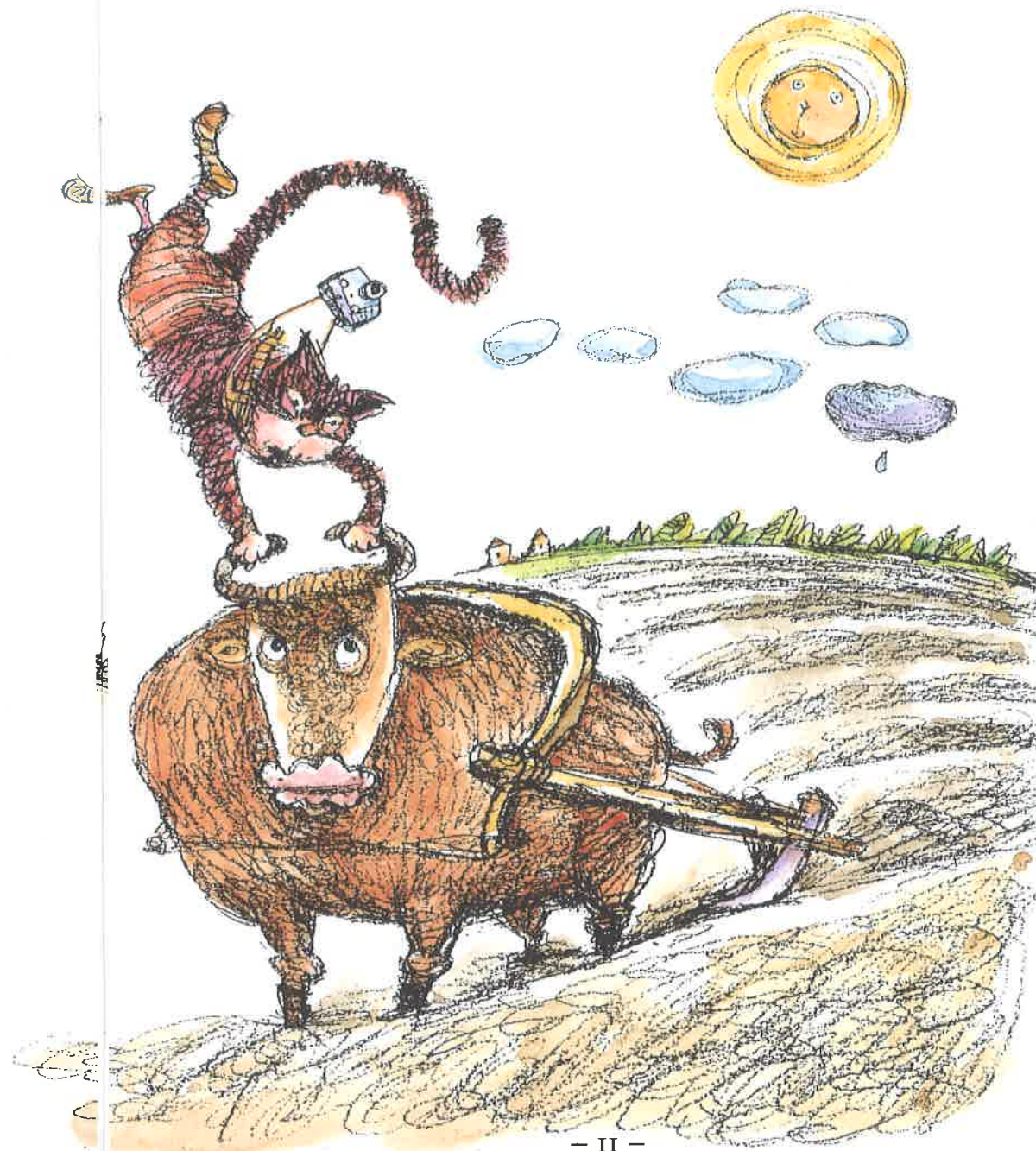
- Milloin sinä sait kuulla onnettomuudesta?

- Kuule katti, minä en tiedä mistä onnettomuudesta sinä puhut, mutta kohta sattuu sellainen, jos et häivy siitä häiritsemästä. Kevätvehnä pitää saada kylvettyä ennen kuin sa-teet alkavat.

- Mitkä sateet? Maukka kiinnostui. Se vilkaisi taivasta, joka oli sininen ja pilvetön.

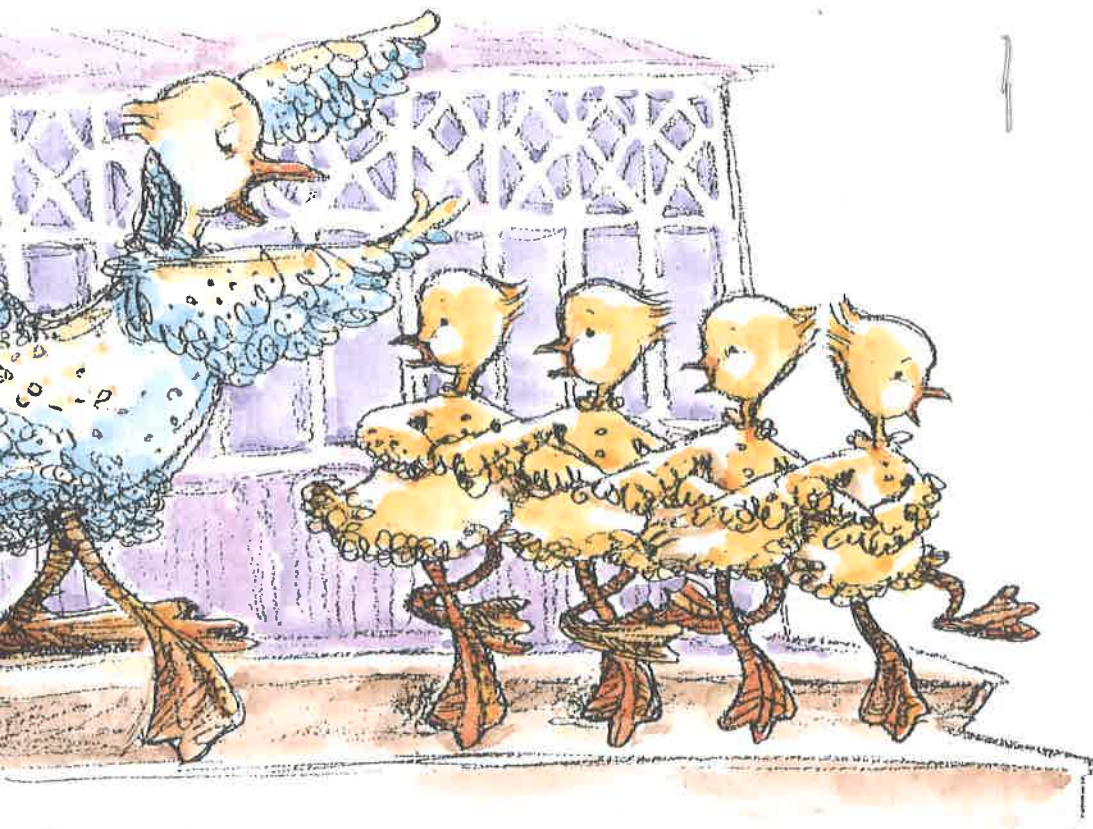
- Minun sarviani syyhyttää. Se tietää sitä, että huomenna sataa, härkä mörähti ja ravisti kissan maahan.

- IO -

- II -

Maukka ja Väykkä toimittajina

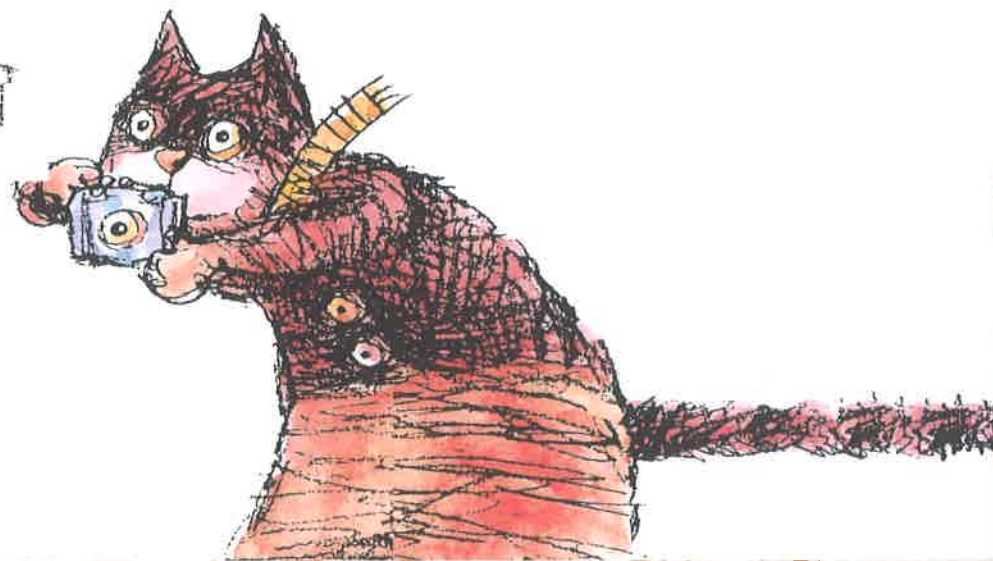

6

Seuraavaksi Maukka tapasi Anka Kvakströmin. Tämä oli vihdoinkin saanut lapsensa ojennukseen. Pikkuankat tanssivat ankkalampi-balettia talon kuistilla. Kvakström huihoi siivellä tahtia.

Maukka ja Väykkä toimittajina

- Huomenna on koulun kevätjuhla. Minun lapseni tanssivat siellä pienten ankkosten tanssin, Anka sanoi ylpeänä.
- Mitä tiedät siitä kamalasta onnettomuudesta? Maukka kysyi lehtiö ja kynä valmiina.
- Mistä onnettomuudesta?
- "Kansainvälinen onnettomuus kylässä", Maukka luki vihkostaan uutisotsikon, jonka se oli kirjoittanut jo valmiiksi.
- Sellaisesta minä en tiedä mitään. Sitä paitsi minulla on tässä tanssiesityksen harjoittamisessa onnettomuutta jo ihan kyllikseen. Pikku-Teuvo sotkeutuu koko ajan räpylöihinsä ja Anni on puolet ajasta pyrstöllään.
- Vai niin, Maukka sulki lehtiönsä murheellisena.

Maukka ja Väykkä toimittajina

7

Toimittajan työ ei ollutkaan aivan sellaista kuin Maukka oli kuvitellut. Vielä aamulla se oli haaveillut jymyjutusta. Mitä, missä ja milloin? Se olisi raportoinut tapahtuneen, paljastanut syylliset ja kertonut seuraukset. Mitkä olivat vahingot? Mitä apua tarvittiin? Mitä muuta mielenkiintoista tapaukseen liittyi? Ja ennen kaikkea: kuka oli salaperäinen ranskalainen?

Mutta ei. Päivä oli jo puolessa, eikä toimittaja Maukka ollut tavannut ketään, joka olisi edes kuullut onnettomuudesta. Uhrinkin tuntuivat kadonneen. Maukasta alkoi tuntua siltä, että se oli pelkkä tyhjätoimittaja.

Maukka ja Väykkä toimittajina

8

Toimittaja-katti raahusti pitkin kylätietä. Sen kaulassa roikkuva kamera tuntui painavalta ja veti koko kissan kumaraan. Ja juuri siksi se huomasi punertavan läiskän hiekassa. Maukka virkistyi salamannopeasti.

Mitä? Kansainvälinen ja verinen onnettomuus. Missä? Keskellä kylää. Milloin?

Maukka vilkuili ympärilleen, mutta se ei nähnyt ketään, jolta olisi voinut kysyä. Sen sijaan se huomasi punaisia tippoja siellä täällä. Ne näyttivät johtavan suoraan... sairaalaan! Maukka läimäytti tassulla otsaansa. Miksi se ei ollut sitä keksinyt? Sillä oli selvästi vielä paljon oppimista.

Maukka ja Väykkä toimittajina

9

Maukka syöksyi sisään kylän pienen sairastuvan ovesta ja törmäsi oven takana seisoneeseen Lammas Bääkköseen, joka oli kylän sairaanhoitaja. Onneksi molemmat selvisivät vähin vaurioin. Bääkkösen salaattihampurilainen sen sijaan putosi ja levisi lattialle.

- Taas! Bääkkönen määkäisi.

- Anteeksi, Maukka nolostui ja yritti kerätä salaatinlehtiä ja sämpylänpuolikkaita lattialta. Se saikin koottua hampu-

- 16 -

Maukka ja Väykkä toimittajina

rilaisen, jonka täytteenä oli nyt myös kuivunut purukumi, kolikko, pinni ja kuitti, jotka Maukka oli hätäpäissään laikaissut lattialta lepien väliin.

- Minun lounaani on pilalla, lammas sanoi närkästyneenä.

- Täällä pitäisi ehkä siivota vähän useammin. Onneksi sinä sentään olet kunnossa. Tarkoiton, että et näytä yhtään loukkaantuneelta, Maukka huomasi.

- Mutta minä olen, Bääkkönen mäkätti. - Minä olen verisesti loukkaantunut.

- Vihdoinkin asiaa, Maukka huokaisi ja kaivoi lehtiönsä esiin.

Maukka ja Väykkä toimittajina

Maukka haastatteli Bääkköstä, kun tämä oli ensin hiukan rauhoittunut.

- Mitä tapahtui?
- Katastrofi. Muukkonen törmäsi minuun eilen kylätiellä.
- Hienoa! Tarkoitan, että kamalaa, Maukka korjasi. – Kuulin, että onnettomuudessa oli mukana myös ranskalainen.
- Eikä vain yksi. Niitä oli paljon.
- Ooo la laa, Maukka ihmetteli. – Ja miten niille kävi?
- Surkeasti, Bääkkönen nyyhkäisi. – Kaikki menivät.
- Voi kauhistus. Tarkoitatko, että... Maukka veti tassullaan viivan kaulansa poikki. Bääkkönen nyökkäsi vastaukseksi.
- Ihan muusina ja katki kaikki. Yritin minä tietysti puhaltaa ja vähän ravistellakin, mutta mitään ei ollut enää tehtävissä.

- Niin. Minä näin jäljet tuolla tiellä, Maukka sanoi murheellisena. Toimittajallakin on sydän ja Maukan tapauksessa se oli iso. – Entä Muukkonen? Maukka kuiskasi, ettei olisi rikkonut tunnelmaa.

- Pyh. Tuskin huomasi. Mutisi anteeksipyyntön ja jatkoi matkaansa. Kiire muka katsomaan Vuohi Mäk Käkättimen kiipeilyennätysyritystä, lammas puisteli päätään.

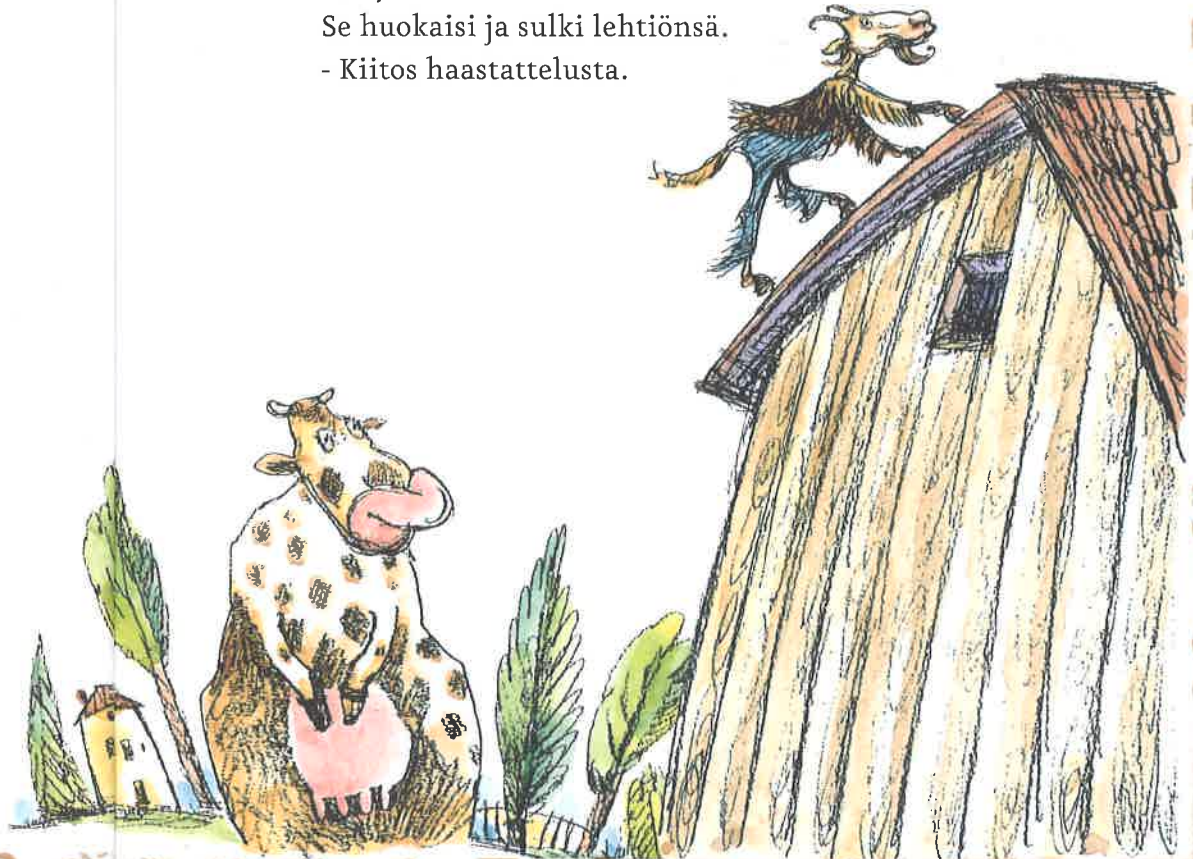
Maukka ja Väykkä toimittajina

- Millaista piittaamattomuutta, Maukka järkyttyi.
- Sano muuta. Minun työasunikin oli yltäpäältä ketsupissa, Bääkkönen murehti.
- Ketsupissa?
- Niin. Minä laitan ranskalaisiin perunoihin aina runsaasti ketsuppia.

Maukka katsoi vihkoaan, johon se oli jo ehtinyt raapustaa uuden uutisotsikon: Kansainvälinen ja verinen suuronnettomuus kylätiellä!

Se huokaisi ja sulki lehtiönsä.

- Kiitos haastattelusta.

Maukka ja Väykkä toimittajina

11

Väykkä luki pääkirjoitusta. Sillä oli kynä korvan takana ja silmälasit vinossa kuonon päällä.

- "Sanomalehti ilman uutisia ei ole sanomalehti", Väykkä luki ja nyökkäsi hyväksyvästi. Juuri silloin lehden toimittaja raahusti sisälle toimitukseen. Se vilkaisi uutisia odottavaa päätoimittajaa, läjäytti juttuvihkonsa pöytään ja kaivautui sitten peittojen alle sänkyyn.

- Taisi olla raskas päivä? Väykkä totesi ja otti Maukan vihkon.

Maukka mutisi vastaukseksi jotain, mistä ei saanut selvää.

Väykkä syventyi lukemaan muistiinpanoja. Maukka oli kirjannut mahdollisimman tarkasti jokaisen käymänsä keskustelun, ajat ja paikat. Sitten Väykkä tarkasti kamerasta kuvat, joita Maukka oli napsinut pitkin päivää.

Maukka ja Väykkä toimittajina

- Älä sano mitään, Maukka parkaisi peittojen alta. – Minä olen epäonnistunut surkeasti. Koko onnettomuus oli pelkkää huhupuhetta. Vain maahan pudonneet ranskalaiset perunat ja paljon ketsuppia.

- Hienoa, Väykkä sanoi tyynesti.

- Mitä? Etkö sinä ymmärrä? Ei uutista, ei sanomalehteä. Vai tarkoitatko että... Maukka pohti hetken. – Voisimmeko me vähän liioitella? "Salaperäinen onnettomuus. Useita ranskalaisia sairaalaan."

- Ei, Väykkä sanoi lujasti. – Uutisen pitää olla aina varmasti totta.

- Sitten meillä ei ole yhtään uutista, Maukka parahti ja kaivautui syvemmälle sänkyynsä.

- Päinvastoin, Väykkä myhäili. – Päinvastoin.

Ja lehdestä voitiin lukea...

Pääkirjoitus:

Vihdoin kylämme saa oman sanomalehden. Se uutisoi kylän tapahtumia rehellisesti ja puolueettomasti. Mikään uutinen ei ole lehdellemme liian suuri tai pieni. Ilman uutisia sanomalehti ei ole sanomalehti.

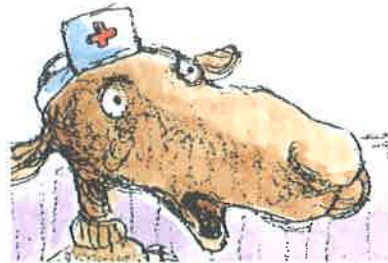

KEVÄTKYNNÖT MYÖHÄSSÄ!

Kylmyyden vuoksi kevätiljojen kylvö on myöhässä.

- Nyt on kiire. Vilja pitää saada kasvamaan ennen kuin sateet alkavat, toteaa maanviljelijä Möö.

Kyntö- ja kylvötyöt saataneen kuitenkin loppuun ennen sateiden alkamista ja sadosta ennustetaan hyvää.

TÖRMÄYS KYLÄTIELLÄ

Toissapäivänä sattui kylätiellämme harmittava yhteentörmäys. Lehmä Muukkonen ja Lammas Bäökkönen osuivat toisiinsa sillä seurauksella, että Bäökkösen lounasperunat tipuivat maahan ja ketsuppia levisi hiekalle.

- Toivoisin, että kapealla kylätiellä ja oviaukoissa noudatettaisiin varovaisuutta, toteaa Lammas Bäökkönen.

...paljon, paljon uutisia

KIIPEILYENNÄTYS

Kylämme oma urheilusankari Vuohi Mäk Käkätin teki uuden ennätyksen kiipeämällä ladon katolle alle minuutissa.

SÄÄENNUSTUS

Huomenna sataa vettä, ennustaa meteorologimme Möö.

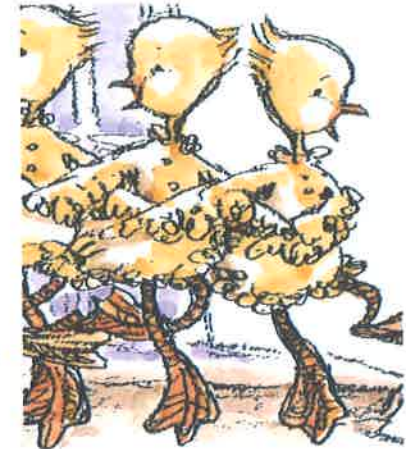
KILPAILU:

Kylästä mäen päälle johtavalla tiellä ei ole nimeä. Lehtemme julistaakin kilpailun: Etsi tielle nimi! Voittanut ehdotus palkitaan purkillisella Väykän maankuulua karviaishilloa ja voittaja saa kuvansa lehteen.

ANKKALAMPI-BALETIN ENSI-ILTA

Koulumme kevätkuulussa tehdään tänään historiaa, kun Anka Kvakströmin ohjaama Ankkalampi saa ensiesityksensä. Pääosissa nähdään mm. lahjakas ballerina Anni parinaan lupaava tanssija Teuvo.

Mielipideosasto:

Sairastuvan lattia on törkyinen! Kylämme pitäisi ehdottomasti palkata siivoja huolehtimaan sairastuvan siisteydestä. Kyseessä on yhteinen asia! Nimim. Purkkaa ja kolikoita

Nyt tekemään oma sanomalehti!

sanomalehtien liitto